

Handläggare:
Kjell O Jansson Telefon: 08 508 14 542
Marie Kelpé Telefon: 076 12 20 583

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Slutredovisning Kompetensstegen

Förvaltningens förslag till beslut

Slutredovisning av projekt med medel från Kompetensstegen godkänns

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
Avdelningschef Äldreomsorg

Sammanfattning

Kompetensstegen avslutade sin verksamhet 2008. Slutredovisningen omfattar projekten Kravmärkt Yrkesroll, Introducerande av Hälsoträdgårdar, Ny arbetsmodell för beställare-utförare, Mobilt omvårdnadsteam, Demensteam.

Kompetensstegen har bidragit till att utveckla kunskap och arbetsformer inom stadsdelens äldreomsorg.

Kravmärkt Yrkesroll har lagt en grund för kompetensutveckling på arbetsplatsen och arbetar nu vidare under namnet Center för kompetens- och yrkesutveckling inom äldreomsorgen.

Projektet Introducerande av Hälsoträdgårdar, som inleddes under 2005 kommer i samarbete med Micasa fastigheter i Stockholm AB att resultera i färdigställda hälsoträdgårdar i Rågsveds äldrecentrum under hösten 2009.

Projektet Ny arbetsmodell för beställare - utförare Vantör visade på nya vägar för biståndshandläggning. Stadsjuristen bedömde dock att rutinerna ur rättsäkerhets-synpunkt behövde förändras Dessa förändringar ansågs som så omfattande att modellen inte längre var tillämpbar.

Omvårdnadsteam/startteam och demensteam finns idag inom samtliga kommunala hemtjänstenheter.

Förvaltningen bedömer att projekten har genomförts på ett bra sätt och till stor del uppnått sina mål.

Bakgrund

Kompetensstegen avslutade sin verksamhet i december 2008 och alla aktiviteter ska slutredovisas till Socialdepartementet senast 2009-06-30. En slutredovisning ska lämnas för varje ansökningstillfälle/regeringsbeslut. Enskede-Årsta-Vantör har sökt medel vid fyra tillfällen och har fyra ansökningstillfällen/ regeringsbeslut att redovisa.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för äldreomsorg. Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning ska senast 2009-04-24 lämna slutredovisning till Äldreförvaltningen. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2009-03-20.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Projekten Kravmärkt Yrkesroll, Introducerande av Hälsoträdgårdar, Ny arbetsmodell för beställare-utförare, Mobilt omvårdnadsteam och Demensteam är alla projekt som tillsammans svarar mot de ökande krav som ställs på äldreomsorgen. Kompetensstegen har bidragit till att utveckla kunskap och arbetsformer inom stadsdelens hemtjänst, servicehus samt vård- och omsorgsboenden. Förvaltningen har under åren 2005-2008 beviljats 10 885 000 kr från Kompetensstegen för åtta projekt.

De projekt som beviljats medel är:

Ansöknings- tillfälle	Projekt	Beviljade medel efter reduktion
2005-09-01	Kravmärkt Yrkesroll Vantör	1900 000
2006-09-01	Ny arbetsmodell för beställare- utförare Vantör	(810 000)
-"-	Mobilt omvårdnadsteam Vantör	(798 000)
-"-	Introducerande av Hälsoträdgårdar, Vantör	(710 000)
	(Sa: 2318000)	1 800 000
2007-03 -01	Utbildningsinsatser efter validering enligt Kravmärkt yrkesroll	1 610 000
-"-	Demensteam - Enskede-Årsta	410 000
-"-	Mobilt omvårdnadsteam i Enskede-Årsta	890 000
2007-09-01	Kravmärkt yrkesroll Enskede-Årsta-Vantör-utvidgning	4 275 000
Summa:		10 885 000

Kravmärkt yrkesroll Enskede-Årsta-Vantör

Kravmärkt Yrkesroll är ett samverkansprojekt mellan fem kommuner i Stockholms län och två stadsdelar i Stockholms stad. Kravmärkt yrkesroll i Enskede-Årsta-Vantör har av Kompetensstegen beviljats medel vid tre ansöknings-/ beslutstillfällen. Målgrupp är vårdbiträden och undersköterskor i första hand och chefer i andra hand.

Kravmärkt yrkesroll bygger på de definierade yrkes- och kompetenskrav för vård- och omsorgsycket som tidigare arbetades fram av medarbetare och ledning inom projektet ”Modellarbetsplatser”. Sex olika yrkeskrav beskrivs och varje yrkeskrav förtydligas i ett antal fokusområden med sammanlagt 177 underliggande kriterier, som grundligt beskriver omsorgs- och omvårdnadsarbetet.

De sex yrkeskraven är:

- Kontakt och samspel,
- Aktivitets- och relationsskapande,
- Servicegivande,
- Hälsobefrämjande,
- Planering och administration,
- Aktivt deltagande i utveckling av arbetsplatsen.

Kravmärkt yrkesroll är en arbetsmodell där arbetsplatsen ses som den naturliga platsen för kompetensutveckling och livslångt lärande.

Stödet från Kompetensstegen har använts för förankring av yrkeskrav, validering mot dessa yrkeskrav, kompetensutveckling utifrån individuella kompetensutvecklingsplaner samt kvalitetssäkring av modellen Kravmärkt yrkesroll.

685 vårdbiträden/undersköterskor har validerats mot yrkeskraven och de har nu en individuell kompetensutvecklingsplan. Samtliga chefer har deltagit i projektet. Förvaltningen anser att Kravmärkt Yrkesroll är bra för att ta tillvara och värdesätta medarbetarnas kompetens samtidigt som kompetensen kan vidareutvecklas i de avseenden som varje individ och enhet har behov av.

Introducerande av hälsoträdgårdar

Under år 2005 undersökte Vantörs stadsdelförvaltning möjligheterna att anlägga hälsoträdgårdar vid Rågsveds servicehus. Hälsoträdgårdarna har ett rehabiliterande och hälsofrämjande syfte och anläggandet av trädgårdarna genomförs gemensamt med Micasa fastigheter i Stockholm AB. Att använda trädgårdarna i ett rehabiliterande och hälsofrämjande syfte förutsätter kompetensutveckling av personal och frivilligarbetare. Det är denna del, kompetensutvecklingsinsatserna, som ansökan till kompetensstegen avsåg. Av olika skäl kom anläggandet av hälsoträdgårdarna igång först under 2008, varför beviljade medel för kompetensutvecklingsinsatser överfördes till projekt Mobilt omvårdnadsteam Vantör.

Ny arbetsmodell för beställare - utförare Vantör

Projektet har pågått under 2007. Projektet planerade att införa nya rutiner för biståndshandläggning för beställare och utförare i Vantörs stadsdelförvaltning.

Den nya modellen innebar att biståndshandläggarna beviljade insatser i huvudbegrepp t.ex ledsagning, mathållning, service samt omvårdnad.

Utvärderingen visade att vårdbiträden, biståndshandläggare och enhetschefer hade positiva erfarenheter av arbetsmodellen och såg vinster såväl för brukarna som för de olika professionerna. Stadsjuristen bedömde dock att rutinerna ur rättssäkerhetssynpunkt behövde förändras. Dessa förändringar bedömdes som så omfattande att modellen inte längre var tillämpbar.

Projektet slutfördes men betonade andra delar i projektplanen såsom dokumentation och upprättande av genomförandeplaner. 100 personer har deltagit i aktiviteten. Projektet har utvärderats av Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum i rapporten - Utvärdering av projektet "Ny arbetsmodell för beställare och utförare i Vantörs stadsdelförvaltning.

Mobilt omvårdnadsteam

Vantör och Enskede-Årsta stadsdelförvaltningar inledde arbete med Omvårdnadsteam under 2004-2006 med medel från Kompetensfonden i Stockholms stad.

Projekten är dokumenterade i rapporter. Medel för fortsatt arbete med Omvårdnadsteam söktes från Kompetensstegen i såväl Vantörs som Enskede-Årsta stadsdelförvaltningar för 2007-2008. Efter sammanläggningen till en förvaltning 2007-07-01 har arbetet i projekten samordnats.

Omvårdnadsteamens arbetsätt utgår från den enskildes beviljade insatser och de behov vid utförandet som identifierats av den enskilde/anhörig och omvårdnadsteamet. Omvårdnadsteamens medarbetare har fått utbildning i arbetsmiljöanalys, förflyttningsteknik och hjälpmedel integrerat med ett vardagsrehabiliterande arbetsätt samt uppföljning och handledning på arbetsplatsen.

Omvårdnadsteamerna har spetskompetens så att de kan handleda kollegor och därigenom behåller enheten kunskapen. Samarbetet med biståndshandläggare, landstingets distriktsarbetsterapeuter och sjukgymnaster har vidareutvecklats.

Alla kommunala hemtjänstenheter har nu inrättat omvårdnadsteam.

Demensteam

Stadsdelen Enskede-Årsta har under perioden 2006-2008 tillsammans med tre andra stadsdelförvaltningar ingått i projektet "Specialistutveckling av vårdpersonal" finansierat av Kompetensstegen. I Enskede-Årsta inriktades projektet på att inrätta demensteam inom de kommunala hemtjänstenheterna. I Vantör ingick omsorg om dementa i omvårdnadsteamens uppgifter.

Den nya stadsdelsförvaltningen Enskede-Årsta-Vantör såg ett behov av att snabbt få till stånd en utveckling av sin hemtjänstorganisation mot en ökad specialisering inom demensområdet och sökte nya medel under hösten 2007. Projektet Specialteam i hemtjänsten har för närvarande medel från Socialstyrelsen och kan pågå tom 2009-12-31.

Målen för demensteamerna har bl. a varit fördjupade kunskaper om demenssjukdom/ minnesnedsättning, att utveckla ett professionellt förhållningssätt, att utveckla former för dokumentation samt att förmedla sin kunskap till övrig personal i hemtjänsten. Antalet pensionärer med diagnostiserad demenssjukdom alternativt uttalad minnesproblematik som får hjälp av hemtjänstenheterna har under projekt-tiden ökat från ca 90 till ca 180 personer.

Framtiden

Projektet Kravmärkt Yrkesroll har från och med 2009 övergått till Center för kompetens- och yrkesutveckling inom äldreomsorgen utifrån ett avtal mellan parterna. Centrets uppdrag är att stödja arbetsplatsnära kompetensutveckling samt utveckla och kvalitetssäkra Kravmärkt Yrkesrolls arbetsmodell.

Socialdepartementet har i betänkandet SOU 2008:126 - I den äldres tjänst - Äldreassistent ett framtidsyrke, som för närvarande remissbehandlas, tagit tillvara erfarenheterna från Enskede-Årsta-Vantör och andra stadsdelars och kommuners arbete med Kravmärkt yrkesroll.

Projektet - Introducerande av hälsoträdgårdar, som inleddes under 2005 kommer i samarbete med Micasa fastigheter i Stockholm AB att resultera i färdigställda hälsoträdgårdar i Rågsveds servicehus under hösten 2009.

Alla kommunala hemtjänstenheter har inrättat omvårdnadsteam och demensteam och dessa får fortsatt stöd genom ett projektet "Specialteam i hemtjänsten" finansierat med stimulansmedel från Socialstyrelsen tom 2009-12-31.

Förvaltningen bedömer att projekten har genomförts på ett bra sätt och till stor del uppnått sina mål.

Bilagor

Bilaga 1 Sammanställning över regeringsbeslut, beviljade medel och projekt.